

II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

SVET

SKLEP SVETA

z dne 18. februarja 2008

o načelih, prednostnih nalogah in pogojih iz Partnerstva za pristop z Republiko Turčijo ter razveljavitvi Sklepa 2006/35/ES

(2008/157/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

podrobno spremljati napredek političnih reform in da bi bilo treba leta 2005 predlagati revidirano partnerstvo za pristop. Svet je nato januarja 2006 sprejel revidirano partnerstvo ⁽³⁾.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 390/2001 z dne 26. februarja 2001 o pomoči Turčiji v okviru predpristopne strategije ter zlasti pri vzpostavitvi Partnerstva za pristop ⁽¹⁾ in zlasti člena 2 Uredbe,

(4) Evropski svet je decembra 2004 sklenil, da bo Evropska unija na podlagi partnerstva za pristop, ki določa prednostne naloge za proces reform, še naprej budno spremljala proces političnih reform.

ob upoštevanju predloga Komisije,

(5) Države članice so 3. oktobra 2005 začele pogajanja s Turčijo za njen pristop k Evropski uniji. Napredek pogajanj bo odvisen od napredka Turčije pri pripravah na pristop, ki se bo med drugim meril glede na izvajanje redno revidiranega partnerstva za pristop.

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (ES) št. 390/2001 predvideva, da Svet s kvalificirano večino in na predlog Komisije odloči o načelih, prednostnih nalogah, vmesnih ciljih in pogojih iz Partnerstva za pristop, ki bo predloženo Turčiji, ter o kasnejših bistvenih prilagoditvah, ki se zanj uporabljajo.

(6) V Sporočilu Komisije o strategiji širitve in o glavnih izzivih za obdobje 2006–2007 je navedeno, da bodo partnerstva posodobljena konec leta 2007.

(2) Svet je na tej podlagi leta 2001 in 2003 sprejel partnerstvo za pristop s Turčijo ⁽²⁾.

(7) Svet se je 11. decembra 2006 dogovoril, da se države članice v okviru medvladne konference ne bodo odločile za odprtje osmih poglavij, ki zadevajo področja politik, povezana s turškimi omejitvami glede Republike Ciper, in da se glede začasnega zaprtja poglavij ne bodo odločile, dokler Komisija ne bo preverila, ali je Turčija izpolnila svoje obveznosti v okviru Dodatnega protokola.

(3) V Priporočilu Komisije o Turčiji iz leta 2004 je bilo poudarjeno, da bi morala Evropska unija še naprej

⁽¹⁾ UL L 58, 28.2.2001, str. 1.

⁽²⁾ Sklep 2001/235/ES (UL L 85, 24.3.2001, str. 13) in Sklep 2003/398/ES (UL L 145, 12.6.2003, str. 40).

⁽³⁾ Sklep 2006/35/ES (UL L 22, 26.1.2006, str. 34).

(8) Svet je 17. julija 2006 sprejel Uredbo (ES) št. 1085/2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) ⁽¹⁾, ki določa nov okvir za finančno pomoč državam v predpristopnem procesu.

Člen 2

Izvajanje Partnerstva za pristop preučujejo in spremljajo organi, vzpostavljeni v okviru Pridružitvenega sporazuma, in Svet na podlagi letnih poročil, ki jih predloži Komisija.

(9) Zato je primerno, da se sprejme revidirano partnerstvo za pristop, ki na podlagi ugotovitev Poročila o napredku Turčije pri pripravah na nadaljnje vključevanje v Evropsko unijo iz leta 2007 posodablja sedanje partnerstvo, da bi se opredelile nove prednostne naloge za nadaljnje delo.

Člen 3

Sklep 2006/35/ES se razveljavi.

(10) Turčija bi morala pripraviti načrt s časovnim razporedom in posebnimi ukrepi, da bi uresničila prednostne naloge tega partnerstva za pristop in se tako pripravila na članstvo.

Člen 4

Ta sklep začne učinkovati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

(11) Sklep 2006/35/ES bi bilo treba razveljaviti –

SKLENIL:

V Bruslju, 18. februarja 2008.

Člen 1

V skladu s členom 2 Uredbe (ES) št. 390/2001 so načela, prednostne naloge, vmesni cilji in pogoji iz Partnerstva za pristop za Turčijo določeni v Prilogi.

Za Svet
Predsednik
D. RUPEL

⁽¹⁾ UL L 210, 31.7.2006, str. 82.

PRILOGA

PARTNERSTVO ZA PRISTOP S TURČIJO ZA LETO 2007**1. UVOD**

Evropski svet je decembra 1997 na zasedanju v Luxembourgju sklenil, da bo partnerstvo za pristop glavna podlaga za razširjeno predpristopno strategijo, ki v enotnem okviru mobilizira vse oblike pomoči državam kandidatkam. Na ta način Skupnost svojo pomoč usmeri glede na posebne potrebe vsake kandidatke kot podporo pri reševanju posameznih težav pri pripravi na pristop.

Svet je prvo partnerstvo za pristop za Turčijo sprejel marca 2001. V strateškem dokumentu Komisije o širitvi iz oktobra 2002 je bilo navedeno, da bo Komisija predlagala revidirano partnerstvo za pristop za Turčijo. Komisija je nato marca 2003 predložila predlog za revidirano partnerstvo za pristop, ki ga je Svet maja istega leta tudi sprejel. Da bi zagotovili trajnost in nespremenljivost procesa političnih reform, je Komisija v svojem priporočilu iz oktobra 2004 predlagala, naj EU še naprej podrobno spremlja napredek političnih reform. Zlasti je Komisija leta 2005 predlagala sprejetje revidiranega partnerstva za pristop, ki ga je Svet sprejel januarja 2006. Na podlagi pričakovanega napredka pri izvajanju kratkoročnih prednostnih nalog partnerstev, se ta ponavadi posodablja vsako drugo leto. Zato Komisija predlaga, da se Partnerstvo za pristop obnovi.

Turčija mora pripraviti načrt, vključno s časovnim razporedom in posebnimi ukrepi, za uresničitev prednostnih nalog partnerstva za pristop.

Revidirano partnerstvo za pristop zagotavlja podlago za številne instrumente politike/finančne instrumente, ki se bodo uporabljali za pomoč Turčiji pri pripravi na članstvo. Revidirano partnerstvo za pristop bo podlaga za nadaljnje politične reforme in merilo pri ocenjevanju prihodnjega napredka.

2. NAČELA

Glavne prednostne naloge, določene za Turčijo, se nanašajo na njeno zmožnost, da izpolni merila, določena na Evropskem svetu v Kopenhagenu leta 1993, ter zahteve pogajalskega okvira, ki ga je Svet sprejel 3. oktobra 2005.

3. PREDNOSTNE NALOGE

Prednostne naloge, navedene v tem partnerstvu za pristop, so bile izbrane na podlagi pričakovanja, da jih bo država v prihodnjih nekaj letih lahko izpolnila ali glede njih bistveno napredovala. Razlikujemo med kratkoročnimi prednostnimi nalogami, za katere se pričakuje, da bodo izpolnjene v enem ali dveh letih, in srednjeročnimi prednostnimi nalogami, ki naj bi bile izpolnjene v treh do štirih letih. Prednostne naloge zadevajo zakonodajo in njeno izvajanje.

Revidirano partnerstvo za pristop opredeljuje prednostna področja za pripravo Turčije na članstvo. Kljub temu pa bo morala Turčija na koncu rešiti vsa vprašanja, ki so opredeljena v poročilih o napredku, vključno z utrjevanjem procesa političnih reform, da se zagotovita njegova nespremenljivost in njegovo enotno izvajanje po vsej državi in na vseh ravneh uprave. Prav tako je pomembno, da Turčija izpolni obveznosti glede zakonodajnega približevanja in izvajanja pravnega reda v skladu z obveznostmi v okviru Pridružitvenega sporazuma, carinske unije in zadevnih sklepov Pridružitvenega sveta ES-Turčija, na primer o trgovinskem režimu za kmetijske proizvode.

3.1 KRATKOROČNE PREDNOSTNE NALOGE**Politični dialog*****Demokracija in pravna država******Javna uprava***

- Nadaljevati reformo javne uprave in kadrovske politike, da se zagotovijo večja učinkovitost, odgovornost in preglednost.
- Okrepiti lokalne uprave z reformiranjem centralne uprave, prenosom pooblastil na lokalne uprave in z zagotovitvijo ustreznih virov tem upravam.
- Izvajati zakonodajo, katere cilj je vzpostavitev popolno usposobljenega sistema varuha človekovih pravic.
- Sprejeti in izvajati zakonodajo o računskem sodišču.

Civilni nadzor varnostnih sil

- Okrepiti prizadevanja za uskladitev civilnega nadzora nad vojsko s prakso v državah članicah EU. Zagotoviti, da vojska ne posreduje pri političnih vprašanjih in da civilni organi dosledno izvajajo nadzorne funkcije v zvezi z varnostnimi zadevami, tudi kar zadeva oblikovanje nacionalne varnostne strategije in njenega izvajanja.
- Sprejeti ukrepe za vzpostavitev večje odgovornosti in preglednosti pri vodenju varnostnih zadev.
- Vzpostaviti popoln parlamentarni nadzor nad vojaško in obrambno politiko ter vsemi povezanimi odhodki, tudi z zunanjo revizijo.
- Omejiti pristojnost vojaških sodišč na vojaške funkcije vojaškega osebja.

Pravosodni sistem

- Okrepiti prizadevanja, tudi z usposabljanjem, za zagotovitev, da sodstvo razlaga zakonodajo v zvezi s človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (EKČP), s sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) in s členom 90 turške ustave.
- Zagotoviti neodvisnost sodstva od drugih državnih institucij, zlasti kar zadeva visoki sodni svet in državno tožilstvo ter inšpekcijski sistem. Še posebno je treba zagotoviti, da visoki sodni svet in državno tožilstvo predstavljata sodstvo v celoti.
- Povečati učinkovitost sodstva, zlasti s krepitvijo njegove institucionalne usposobljenosti in s sprejetjem novega zakona o pravnem postopku.
- Nadaljevati ustanavljanje regionalnih pritožbenih sodišč.

Protikorupcijska politika

- Razviti celovito protikorupcijsko strategijo, vključno za boj proti korupciji na visoki ravni, in osrednji organ, ki bo nadzoroval in spremljal njeno izvajanje skupaj z urejanjem statističnih podatkov. Izboljšati usklajevanje med vsemi sodelujočimi institucijami.
- Zagotoviti izvajanje pravilnika o etičnih načelih za državne uradnike in razširiti njegove predpise na izvoljene uradnike, sodno, akademsko in vojaško osebje.
- Omejiti imunitete, podeljene politikom in državnim uradnikom, v skladu z najboljšimi evropskimi praksami in izboljšati zakonodajo o preglednosti financiranja političnih strank in volilnih kampanj.

Človekove pravice in zaščita manjšin*Upoštevanje mednarodnega prava človekovih pravic*

- Ratificirati neobvezni protokol h Konvenciji ZN proti mučenju, ki predvideva vzpostavitev sistema za neodvisno spremljanje objektov za začasno omejitev prostosti.

Evropsko sodišče za človekove pravice

- Spoštovati EKČP ter zagotoviti izvrševanje sodb ESČP v celoti.
- Spremeniti zakonik o kazenskem postopku, da se pravica do obnove postopka izvrši v skladu z ustreznimi sodbami ESČP.

Spodbujanje in uveljavljanje človekovih pravic

- V skladu z ustreznimi načeli ZN ustanoviti neodvisno nacionalno institucijo za človekove pravice, ki ima na voljo ustrezna sredstva. Spremljati primere, povezane s človekovimi pravicami, vključno s statističnimi podatki.
- Nadaljevati usposabljanje organov kazenskega pregona o vprašanjih človekovih pravic in o preiskovanih tehnikah.

*Državlanske in politične pravice***Preprečevanje mučenja in zlorab**

- Zagotoviti izvajanje ukrepov, ki so bili sprejeti v okviru politike „popolne nesprejemljivosti“ mučenja in zlorab v skladu z EKČP in priporočili Evropskega odbora za preprečevanje mučenja.
- Zagotoviti izvajanje Carigrajskega protokola v vsej državi, zlasti s spodbujanjem strokovnega znanja in izkušenj na področju zdravstva.
- Okrepiti boj proti nekaznovanju. Zagotoviti, da tožilci pravočasno in učinkovito izvajajo preiskave v domnevnih zadevah, ki sodiščem omogočijo identifikacijo in kaznovanje storilcev.

Dostop do sodišča

- Okrepiti prizadevanja za zagotovitev ustrezne pravne pomoči in ustreznega tolmačenja.

Svoboda izražanja

- Zaradi zagotovitve doslednega spoštovanja svobode izražanja pregledati in izvajati zakonodajo o svobodi izražanja, vključno s svobodo tiska, v skladu z EKČP in sodno prakso ESČP.
- Izboljšati položaj oseb, ki so sodno preganjane ali ki so obsojene zaradi nenasilnega izražanja mnenja.

Svoboda zbiranja in združevanja

- Nadaljevati izvajanje vseh reform v zvezi s svobodo združevanja in mirnega zbiranja v skladu z EKČP in z njo povezano sodno prakso. Izvajati ukrepe za preprečitev prekomerne uporabe sile s strani varnostnih sil.
- Uskladiti zakonodajo o političnih strankah z najboljšimi praksami držav članic EU.

Organizacije civilne družbe

- Dodatno okrepiti domač razvoj civilne družbe in njeno udeležbo pri oblikovanju javne politike.
- Olajšati in spodbujati odprto komuniciranje in sodelovanje med vsemi deli turške civilne družbe in evropskimi partnerji.

Svoboda veroizpovedi

- Sprejeti ukrepe, potrebne za vzpostavitev strpnega okolja, ki bo spodbujalo dosledno spoštovanje svobode veroizpovedi v praksi.

V skladu z EKČP in sodno prakso ESČP:

- Pregledati in izvajati zakonodajo o ustanovah.
- Razlagati in uveljavljati sedanjo zakonodajo do sprejetja in izvajanja novega zakona o ustanovah.
- Zagotoviti, da lahko nemuslimanske verske skupnosti pridobijo status pravne osebe in uveljavljajo svoje pravice.
- Zagotoviti možnost verouka za nemuslimanske manjšine, vključno z usposabljanjem njihovih duhovnikov.
- Zagotoviti enako obravnavo turških in tujih državljanov glede njihove sposobnosti uveljavljanja pravice do svobode veroizpovedi z udeležbo v življenju organiziranih verskih skupnosti.
- Prilagoditi zakonodajo, da se preprečijo ponavljajoči se sodni pregoni in obsodbe oseb, ki zavračajo vojaško obveznost iz ugovora vesti ali verskih razlogov.

*Ekonomске in socialne pravice***Pravice žensk**

- Nadaljevati ukrepe za izvajanje obstoječe zakonodaje v zvezi s pravicami žensk in proti vsem oblikam nasilja do žensk, vključno z zločini zaradi časti. Zagotoviti posebno usposabljanje za sodnike in tožilce, organe kazenskega pregona, občine in druge pristojne institucije ter okrepiti prizadevanja, da se v skladu z veljavno zakonodajo v vseh večjih občinah ustanovijo zavetišča za ženske, ki so ogrožene zaradi nasilja.

- Dodatno povečati ozaveščenost javnosti in zlasti moških o vprašanih enakosti spolov ter spodbujati vlogo žensk v družbi, vključno z zagotavljanjem enakih možnosti dostopa do izobraževanja in udeležbe na trgu dela ter v političnem in družbenem življenju; podpirati razvoj ženskih organizacij za uresničitev teh ciljev.

Pravice otrok

- Zagotoviti dosledno izvajanje zakona o varstvu otrok in spodbujati varstvo otrokovih pravic v skladu s standardi EU in mednarodnimi standardi.
- Nadaljevati prizadevanja za rešitev problema dela otrok in revščine otrok ter izboljšati položaj otrok, ki živijo na ulici.

Pravice delavcev in sindikati

- Zagotoviti spoštovanje vseh pravic sindikatov v skladu s standardi EU in ustreznimi konvencijami Mednarodne organizacije dela, zlasti kar zadeva pravico do organiziranja, pravico do stavke in pravico do kolektivnega pogajanja.
- Še naprej krepi socialni dialog ter omogočiti in spodbujati sodelovanje s partnerji EU.

Protidiskriminatorna politika

- Zakonsko in v praksi zagotoviti polno uživanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vsakega posameznika brez razlikovanja in ne glede na jezik, politično prepričanje, spol, rasno ali etnično poreklo, veroizpoved ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost.
- Okrepiti prizadevanja za revidiranje učnih načrtov in učbenikov, da se odstrani diskriminatorni govor.

Pravice manjšin, kulturne pravice in varstvo manjšin

- Zagotoviti kulturno raznolikost ter spodbujati spoštovanje in varstvo manjšin v skladu z EKČP in načeli, določenimi v Okvirni konvenciji za varstvo narodnih manjšin, ter v skladu z najboljšimi praksami držav članic.
- Zagotoviti pravno varstvo manjšin, zlasti kar zadeva mirno uživanje premoženjskih pravic v skladu s Protokolom št. 1 k EKČP.

Kulturne pravice

- Izboljšati dejanski dostop do radijskih in televizijskih programov tudi v drugih jezikih, ne le v turškem, zlasti z odpravo preostalih pravnih omejitev.
- Sprejeti ustrezne ukrepe za podporo učenja tudi drugih jezikov, ne le turškega.

Položaj na vzhodu in jugovzhodu

- Razviti vsestranski pristop za zmanjšanje regionalnih razlik in zlasti izboljšati razmere na jugovzhodu Turčije, da bi povečali gospodarske, socialne in kulturne priložnosti za vse turške državljane, tudi za državljane kurdskega porekla.
- Odpraviti sistem varovanja vasi na jugovzhodu države.
- Iz območja odstraniti kopenske mine.

Notranje razseljene osebe

- Nadaljevati ukrepe za spodbujanje vračanja notranje razseljenih oseb v njihova prvotna naselja v skladu s priporočili posebnega predstavnika generalnega sekretarja ZN za razseljene osebe.
- Nadaljevati izvajanje zakona o odškodnini zaradi izgub, nastalih zaradi terorizma, in o boju proti terorizmu. Žrtvam zagotoviti pošteno in hitro odškodnino.

Regionalne zadeve in mednarodne obveznosti**Ciper**

- Dejavno podpreti prizadevanja za izvajanje procesa, dogovorjenega 8. julija, za celovito in uspešno rešitev ciprskega vprašanja v okviru ZN ter v skladu z načeli, na katerih temelji EU, vključno s konkretnimi ukrepi za prispevanje k ugodnemu ozračju za doseg takšne vseobsegajoče rešitve.
- V celoti uveljaviti Protokol o prilagoditvi Sporazuma iz Ankare o pristopu novih držav članic EU, vključno z odpravo vseh veljavnih omejitev za plovila, ki plujejo pod ciprsko zastavo, in plovila, ki jih Ciper uporablja pri trgovanju ⁽¹⁾.
- Čim prej sprejeti konkretne ukrepe za normalizacijo dvostranskih odnosov med Turčijo in vsemi državami članicami EU, vključno z Republiko Ciper ⁽¹⁾.

Mirno reševanje mejnih sporov

- Še naprej si prizadevati za rešitev vsakršnih nerešenih mejnih sporov v skladu z načelom mirnega reševanja sporov v skladu z Ustanovno listino ZN, vključno, če je potrebno, s pristojnostjo Meddržavnega sodišča.
- Nedvoumno se zavezati k spodbujanju dobrih sosedskih odnosov; začeti odpravljati vse vzroke za trenja s sosedi; in vzdržati se kakršnih koli groženj ali ukrepov, ki bi lahko negativno vplivali na proces mirnega reševanja mejnih sporov.

Obveznosti v okviru Pridružitvenega sporazuma

- Zagotoviti izvajanje obveznosti iz Pridružitvenega sporazuma, vključno s carinsko unijo.

Ekonomska merila

- Nadaljevati izvajanje ustrezne fiskalne in monetarne politike, da se sprejmejo ustrezni ukrepi za ohranitev makroekonomske stabilnosti in predvidljivosti. Izvajati trajen in učinkovit sistem socialne varnosti.
- Še naprej krepiti usklajevanje gospodarske politike v različnih institucijah in na področjih politike, da se zagotovi skladen in trajen okvir gospodarske politike za celotno gospodarstvo.
- Nadaljevati privatizacijo podjetij v državni lasti.
- Nadaljevati liberalizacijo trga in reforme cen, zlasti na področju energetike in kmetijstva.
- Odpraviti neravnovesja na trgu dela. V ta namen izboljšati strukture spodbujanja in prožnost trga dela, da se povečata stopnji udeležbe in zaposlenosti; okrepiti prizadevanja za izobraževanje in strokovno usposabljanje ter s tem spodbujati prehod iz kmetijskega gospodarstva v gospodarstvo, ki temelji na storitvah.
- Izboljšati poslovno okolje. V ta namen izboljšati delovanje gospodarskega sodstva in zagotoviti neodvisnost regulativnih organov za trg; izboljšati stečajne postopke, da se odpravijo ovire za izstop s trga.
- Določiti in izvajati ukrepe za obravnavanje problema sive ekonomije.

Sposobnost prevzema obveznosti članstva**Poglavje 1: Prosti pretok blaga**

- Ukiniti uvozna dovoljenja ali zahteve glede licenc ter nesorazmerne zahteve glede certifikatov za izdelke, razen za rabljena motorna vozila.
- Predložiti Komisiji načrt za ukinitve uvoznih dovoljenj za rabljena motorna vozila.
- Dokončati opredelitev ukrepov, ki so v nasprotju s členi 28 do 30 Pogodbe ES, oblikovati načrt za njihovo odpravo in v turški pravni red uvesti klavzulo o vzajemnem priznavanju.
- Rešiti preostalo vprašanje o regulativni zaščiti podatkov za farmacevtske izdelke.

⁽¹⁾ Glej tudi izjavo Evropske skupnosti in njenih držav članic z dne 21. septembra 2005.

Poglavje 3: Pravica do ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev

- Predložiti podrobno strategijo, ki mora vključevati časovni raspored vseh potrebnih ukrepov za prilagajanje zakonodaje in institucionalno zmogljivost za uskladitev s pravnim redom Skupnosti, ki ga zajema to poglavje.
- Nadaljevati usklajevanje s pravnim redom Skupnosti na področju medsebojnega priznavanja poklicnih kvalifikacij, zlasti z zagotovitvijo postopka za priznavanje poklicnih kvalifikacij, ločenega od akademskega priznavanja, in s sprejetjem minimalnih zahtev glede usposabljanja, določenih v Direktivi 2005/36/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij ⁽¹⁾.
- Začeti usklajevanje s pravnim redom Skupnosti na področju poštnih storitev.

Poglavje 4: Prosti pretok kapitala

- Še naprej odstranjevati vse ovire, ki zadevajo tuje neposredne naložbe s poreklom iz EU.
- Začeti usklajevanje zakonodaje o plačilnih sistemih s pravnim redom Skupnosti.

Poglavje 5: Javna naročila

- Organizaciji za naročila dati nalogo zagotavljanja usklajene politike in usmerjanja njenega izvajanja.
- Predložiti celovito strategijo, ki bo vključevala vse reforme, potrebne za prilagajanje zakonodaje in izgradnjo institucionalne zmogljivosti, da se zagotovi skladnost s pravnim redom Skupnosti.

Poglavje 6: Pravo družb

- Sprejeti nov trgovinski zakonik.

Poglavje 7: Pravo intelektualne lastnine

- Izboljšati zmogljivost policije, carine in pravosodja za uveljavitev pravic intelektualne lastnine, vključno z okrepitevijo usklajevanja med temi organi.
- Reševati zlasti problem ponarejanja blagovnih znamk in piratstva.

Poglavje 8: Politika konkurence

- Sprejeti zakon o državni pomoči v skladu z zahtevami pravnega reda Skupnosti in vzpostaviti operativno neodvisen nadzorni organ za državno pomoč, ki bo zmožen izpolniti obstoječe zaveze glede preglednosti.
- Dokončati in sprejeti nacionalni program za prestrukturiranje jeklarske industrije v skladu z zahtevami EU.

Poglavje 9: Finančne storitve

- Nadaljevati usklajevanje z novimi kapitalskimi zahtevami za kreditne institucije in investicijska podjetja ter z drugimi povezanimi direktivami (sistemi zjamčenih vlog, likvidacija in prestrukturiranje, finančni konglomerati, bančni računi).
- Okrepiti standarde bonitetnega nadzora ter nadzora v bančnem in nebančnem finančnem sektorju. Vzpostaviti neodvisen regulativni in nadzorni organ v zavarovalniškem sektorju in sektorju pokojnin.

Poglavje 10: Informacijska družba in mediji

- Sprejeti nov zakon o elektronskih komunikacijah, ki bo usklajen z obstoječim ureditvenim okvirom EU.
- Dokončati sprejetje in izvajanje ključnih „začetnih pogojev“ za ureditveni okvir EU iz leta 2002.
- Nadaljevati usklajevanje zakonodaje na področju avdiovizualne politike, zlasti kar zadeva Direktivo o televiziji brez meja.

Poglavje 11: Kmetijstvo in razvoj podeželja

- Ustanoviti agencijo IPARD (Instrument za predpristopno pomoč za razvoj podeželja), kateri se pooblastila dodelijo v skladu z zahtevami EU.

⁽¹⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 22. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1430/2007 (UL L 320, 6.12.2007, str. 3).

- Odpraviti omejitve pri trgovini z govejim mesom, živim govedom in stranskimi proizvodi.

Poglavje 12: Varnost živil, veterinarska in fitosanitarna politika

- Sprejeti okvirni zakon o živilih, krmi in veterinarskih zadevah, ki bo v skladu z zahtevami EU in bo omogočal prenos pravnega reda EU v celoti.
- Zagotoviti delovanje sistema identifikacije in registracije goveda ter sistema registracije njegovega premika v skladu s pravnim redom EU, začeti izvajanje ustreznega sistema za ovce in koze, da se sledi njihovim premikom.
- Sprejeti potrebne ukrepe, da bo Svetovna organizacija za zdravje živali lahko regijo Trakijo priznala kot območje, na katerem zaradi cepljenja ni nevarnosti za izbruh slinavke in parkljevke.
- Razvrstiti vse agroživilske obrate po kategorijah na podlagi pravnega reda EU in pripraviti nacionalni program za posodobitev teh obratov.

Poglavje 13: Ribištvo

- Okrepiti upravne strukture, zlasti z oblikovanjem centralne enote, ki bo odgovorna za vse zadeve z zvezi z ribištvom. Posebno pozornost je treba nameniti okrepitvi ribiške inšpekcije in nadzornih služb.
- Sprejeti revidiran zakon o ribištvu v skladu z zahtevami EU, tudi na področju upravljanja virov in flote ter inšpekcije in nadzora.

Poglavje 14: Prometna politika

- Sprejeti okvirni zakon o železnicah, da se postopoma odpre turški trg za železniški prevoz in zagotovi ločevanje funkcij glede upravljanja infrastrukture in opravljanja storitev.
- Nadaljevati usklajevanje in izvajanje zakonodaje v pomorskem sektorju, s posebnim poudarkom na učinkovitem izvajanju preprečevanja onesnaževanja okolja. Še naprej krepiti pomorsko upravo, vključno z izboljšanjem evidence o pomorski varnosti turške flote in izvajanjem pravnega reda Skupnosti o pomorski varnosti.
- Na področju letalstva si prizadevati za tehnično rešitev za zagotovitev potrebne komunikacije, da se zagotovi ustrezna raven varnosti v zračnem prometu v jugovzhodnem Sredozemlju.
- Sodelovati v postopku za priznanje „oznake Skupnosti“ in zagotoviti jasno strategijo za postopno usklajevanje s pravnim redom Skupnosti o enotnem evropskem nebu.
- Uskladiti in izvajati zadevne predpise in posebnosti izjave Evropske konference civilnega letalstva na področju varnosti civilnega letalstva.

Poglavje 15: Energetika

- Nadaljevati usklajevanje in izvajanje pravnega reda Skupnosti o notranjem trgu z električno energijo in plinom ter o čezmejni izmenjavi električne energije, tudi ob upoštevanju morebitnega pristopa k Pogodbi o energetski skupnosti. Zagotoviti izvajanje pravičnih in nediskriminatornih pravil za distribucijo plina.
- Nadaljevati razvoj zmogljivosti različnih regulativnih organov in zagotoviti njihovo neodvisnost.
- Okrepiti upravno zmogljivost in nadaljevati usklajevanje na področju energetske učinkovitosti, spodbujati soproizvodnjo z visokim izkoristkom ter razvijati energije iz obnovljivih virov za prevoz, električno energijo in ogrevanje/hlajenje, vključno z določanjem ustreznih in visoko zastavljenih ciljev in spodbud.
- Pristopiti k Skupni konvenciji o varnem ravnanju z izrabljenim jedrskim gorivom in o varnem ravnanju z radioaktivnimi odpadki.

Poglavje 16: Obdavčevanje

- Sprejeti praktične ukrepe za znatno zmanjšanje diskriminatorne obdavčitve alkoholnih izdelkov, uvoženega tobaka in uvoženih cigaret ter predložiti načrt z jasnim časovnim načrtom in vmesnimi cilji, ki ga potrdi Komisija, za odpravo kakršne koli druge diskriminatorne obdavčitve.

- Nadaljevati prilagajanje DDV in trošarin, zlasti glede strukture in uporabljenih stopenj.
- Še naprej krepiti in posodablјati davčno upravo, vključno s sektorjem IT, da se poveča skladnost in izboljša pobiranje davčnih prihodkov ter zmanjša siva ekonomija.

Poglavje 18: Statistika

- Pravočasno določiti ključne kazalce nacionalnih računov v skladu z ESA 95.
- Prilagoditi metodologijo in organizacijo za zbiranje podatkov, da se kmetijska statistika uskladi z zahtevami EU.
- Dokončati vzpostavitev poslovnega registra.

Poglavje 19: Socialna politika in zaposlovanje

- Vzpostaviti pogoje za učinkovit socialni dialog na vseh ravneh, med drugim s sprejetjem nove zakonodaje za odpravo restriktivnih določb glede dejavnosti sindikatov in z zagotavljanjem polnega spoštovanja pravic sindikatov.
- Zagotoviti analizo neprijavljenega dela v Turčiji in sestaviti načrt za reševanje tega problema v okviru splošnega akcijskega načrta za izvajanje pravnega reda Skupnosti v korist vseh delavcev.
- Dokončati delo v zvezi s Skupnim memorandumom o socialnem vključevanju in Skupnim dokumentom o prednostnih nalogah politike zaposlovanja ter aktivno izvajati proces njunega spremljanja.

Poglavje 20: Podjetniška in industrijska politika

- Sprejeti revidirano celovito strategijo industrijske politike.

Poglavje 22: Regionalna politika in usklajevanje strukturnih instrumentov

- Okrepiti vzpostavitev institucionalnih struktur in upravno zmogljivost na področjih načrtovanja, priprave projektov, spremljanja, ocenjevanja ter finančnega upravljanja in nadzora, zlasti na ravni resornih ministrstev, za izvajanje predpristopnih programov EU kot priprave na izvajanje kohezijske politike Skupnosti.

Poglavje 23: Pravosodje in temeljne pravice

- Okrepiti prizadevanja za uskladitev zakonodaje o varstvu osebnih podatkov s pravnim redom Skupnosti in za ustanovitev neodvisnega nadzornega organa za varstvo podatkov.
- Za druge prednostne naloge glej oddelek o političnih merilih.

Poglavje 24: Pravica, svoboda in varnost

- Nadaljevati krepitev vseh institucij pregona ter uskladiti njihov status in delovanje z evropskimi standardi, vključno z boljšim sodelovanjem med agencijami. Sprejeti etični kodeks ter vzpostaviti neodvisen in učinkovit sistem za pritožbe, da se zagotovi večja odgovornost vseh organov kazenskega pregona.
- Nadaljevati prizadevanja za izvedbo nacionalnega akcijskega načrta za azil in migracije (vključno s sprejetjem časovnega načrta) ter povečati zmogljivost za boj proti nezakonitemu priseljevanju v skladu z mednarodnimi standardi.
- Nujno skleniti sporazum o ponovnem sprejemu z EU.
- Doseči napredek pri pripravah na sprejetje celovitega zakona o azilu v skladu s pravnim redom Skupnosti, vključno z vzpostavitvijo organa, pristojnega za azil.
- Nadaljevati prizadevanja za izvajanje nacionalnega akcijskega načrta za integrirano upravljanje mej, vključno z opredelitvijo natančnega časovnega načrta. Treba je sprejeti ukrepe za vzpostavitev novega organa kazenskega pregona na meji.
- Izvajati nacionalno strategijo glede organiziranega kriminala. Okrepiti boj proti organiziranemu kriminalu, drogam, nedovoljeni trgovini z ljudmi, goljufijam, korupciji in pranju denarja.

Poglavje 26: Izobraževanje in kultura

- Okrepiti upravno zmogljivost nacionalne agencije za programa Vseživljenjsko učenje in Mladi v akciji, da se reši vprašanje povečanega obsega dela.

Poglavje 27: Okolje

- Sprejeti celovito strategijo za postopen prenos, izvajanje in uveljavljanje pravnega reda Skupnosti, vključno z načrti za vzpostavitev potrebne upravne zmogljivosti na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter s potrebnimi finančnimi sredstvi, z navedbo vmesnih ciljev in časovnega razporeda.
- Nadaljevati prenos, izvajanje in uveljavljanje pravnega reda Skupnosti, zlasti horizontalne in okvirne zakonodaje, kot je presoja vplivov na okolje, vključno s čezmejnimi vidiki, ter okrepitev upravne zmogljivosti.
- Sprejeti nacionalni načrt za ravnanje z odpadki.

Poglavje 28: Varstvo potrošnikov in zdravja

- Nadalje uskladiti zakonodajo v zvezi z varstvom potrošnikov in zdravjem, vključno s področjem krvi, tkiv in celic ter tobaka, s pravnim redom Skupnosti ter zagotoviti ustrezne upravne strukture in zmogljivost za uveljavitev.
- Okrepiti zmogljivost sodišč, vključno z usposabljanjem, da se zagotovi skladnost razlag zakonodaje o varstvu potrošnikov.

Poglavje 29: Carinska unija

- Uskladiti zakonodajo o prostih conah z ustreznim pravnim redom Skupnosti, zlasti kar zadeva carinsko kontrolo in davčni nadzor.
- Okrepiti zmogljivost carinske uprave za izvrševanje, zlasti v zvezi z bojem proti nezakoniti trgovini in ponarejanju. Nadaljevati priprave za medsebojno povezanost sistemov IT s sistemi EU.
- Odpraviti oprostitve plačila carin za blago, ki je vključeno v carinsko unijo in ki se prodaja v prostocarinskih prodajalnah potnikom ob vstopu v Turčijo.

Poglavje 30: Zunanji odnosi

- Uskladiti se s stališčem EU v Svetovni trgovinski organizaciji glede Razvojne agende iz Dohe in v OECD.
- Dokončati prilagajanje režimu Evropske skupnosti o splošnem sistemu preferencialov (GSP).
- Nadaljevati prizadevanja za sklenitev preostalih sporazumov o prosti trgovini s tretjimi državami v skladu s pravnim redom Skupnosti.

Poglavje 31: Zunanja, varnostna in obrambna politika

- Nadaljevati usklajevanje s skupnimi stališči, deklaracijami, izjavami in pobudami EU o skupni zunanji in varnostni politiki (SZVP).
- Uskladiti politiko do tretjih držav in stališča v mednarodnih organizacijah s politikami in stališči EU in njenih držav članic, vključno v zvezi s članstvom vseh držav članic EU v ustreznih organizacijah in sporazumih, kot je Wassenaarski sporazum.

Poglavje 32: Finančni nadzor

- Sprejeti posodobljen dokument o notranjem nadzoru javnih financ (PIFC) in povezano zakonodajo PIFC.
- Sprejeti zakonodajo, ki je v postopku sprejetja, da se zagotovi delovanje turškega računskega sodišča v skladu s standardi in smernicami Mednarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucij (INTOSAI).
- Vzpostaviti operativno neodvisno strukturo za zaščito finančnih interesov EU.

3.2 SREDNJEROČNE PREDNOSTNE NALOGE

Gospodarska merila

- Dokončati proces privatizacije.
- Zagotoviti vzdržnost javnih financ.
- Še dodatno izboljšati splošno raven izobraževanja in zdravja, ob posebnem poudarku na mlajših generacijah in ženskah.
- Posodobiti infrastrukturo države, zlasti na področju energetike in prometa, da se okrepi konkurenčnost gospodarstva na splošno.

Spособnost prevzema obveznosti članstva

Poglavje 2: Prosto gibanje delavcev

- Zagotoviti, da imajo javne službe za zaposlovanje ustrezno zmogljivost, da zagotovijo sodelovanje v mreži EURES (Evropske službe za zaposlovanje).
- Dodatno okrepiti upravne strukture, zlasti za usklajevanje shem socialne varnosti.

Poglavje 3: Pravica do ustanavljanja in svoboda opravljanja storitev

- Še naprej odpravljati ovire v zvezi s pravico do ustanavljanja in svobodo opravljanja čezmejnih storitev.
- Nadaljevati usklajevanje s pravnim redom Skupnosti na področju poštnih storitev.
- Nadaljevati usklajevanje s pravnim redom Skupnosti na področju medsebojnega priznavanja poklicnih kvalifikacij in zlasti nadaljevati delo za razveljavitev zahtev glede državljanstva.

Poglavje 5: Javna naročila

- Izvajati strategijo za javna naročila.
- Spodbujati uporabo elektronskih sredstev v postopkih javnega naročanja.

Poglavje 6: Pravo družb

- Sprejeti univerzalni okvir za poročanje o finančnem položaju na področju računovodstva in revizij podjetij v skladu s standardi EU.
- Okrepiti zahteve za razkritje. Zlasti od družb zahtevati, da predložijo revidirane sklepe in konsolidirane računovodske izkaze, ki morajo biti javno dostopni.

Poglavje 7: Pravo intelektualne lastnine

- Nadaljevati prilagajanje in zagotoviti učinkovito uveljavljanje pravic intelektualne lastnine.

Poglavje 8: Politika konkurence

- Prilagoditi sekundarno zakonodajo na področju državne pomoči.
- Zagotoviti preglednost na področju državne pomoči v skladu z obstoječimi dvostranskimi zavezami. Obvestiti Skupnost o vseh veljavnih shemah pomoči in predhodno priglasiti vsako individualno pomoč, ki bo dodeljena.

Poglavje 10: Informacijska družba in mediji

- Nadaljevati prenos in izvajanje pravnega reda Skupnosti na področju elektronskih telekomunikacij in zagotoviti pripravljenost na celovito liberalizacijo trgov.
- Nadaljevati usklajenost s pravnim redom Skupnosti na področju avdiovizualne tehnologije ter okrepiti neodvisnost in upravno zmogljivost regulativnega organa.

Poglavje 11: Kmetijstvo in razvoj podeželja

- Nadaljevati razvoj identifikacijskega sistema za zemljišča in nacionalni sistem registracije kmetov zaradi priprav na nadzor kmetijskih zemljišč.
- Začeti pripravljati izvajanje pilotnih projektov v zvezi z okoljem in podeželjem za prihodnje izvajanje kmetijsko-okoljskih ukrepov.

Poglavje 12: Varnost živil, veterinarska in fitosanitarna politika

- Sprejeti nadzorne ukrepe za bolezni živali in oblikovati načrte za izkoreninjenje bolezni, kadar to opravičuje zdravstveno stanje živali.
- Okrepiti zmogljivosti laboratorijev in nadzor na področju varnosti živil ter veterinarskih in fitosanitarnih zadev, zlasti glede referenčnih laboratorijev, testiranja ostankov (vključno z nadzornimi načrti) in postopki vzorčenja.
- Prilagoditi zakonodajo o prenosljivi spongiformni encefalopatiji (TSE) in stranskih proizvodih živali ter začeti vzpostavljati ustrezen sistem zbiranja in obdelave.

Poglavje 13: Ribišтво

- Oblikovati zanesljiv sistem za oceno staleža, da se zagotovijo točni podatki o morskih virih.
- Prilagoditi obstoječ register flote zahtevam EU.

Poglavje 14: Prometna politika

- Nadaljevati zakonodajno in upravno prilagoditev pravnemu redu na področju prometa, zlasti glede varnosti v cestnem in zračnem prometu.
- Okrepiti zmogljivost za izvajanje pravnega reda EU, vključno z nadzornimi ukrepi, v skladu s standardi EU.

Poglavje 15: Energetika

- Zagotoviti vzpostavitev konkurenčnega notranjega energetskega trga v skladu z direktivami o elektriki in plinu. Nadalje okrepiti upravne in regulativne strukture, potrebne za delujoč in konkurenčen energetski trg.
- Sprejeti zakon o jedrski energiji, ki zagotavlja visoko stopnjo jedrske varnosti v skladu s standardi EU.

Poglavje 16: Obdavčevanje

- Nadaljevati usklajevanje trošarin in DDV, zlasti glede znižanja, oprostitve, posebnih shem, povračila davka in uporabe znižanih stopenj.

Poglavje 18: Statistika

- Okrepiti vlogo usklajevanja in izboljšati upravno zmogljivost Turkstata, da se zagotovi pravočasno zbiranje, obdelava in razširjanje podatkov.

Poglavje 19: Socialna politika in zaposlovanje

- Nadaljevati prenos pravnega reda Skupnosti in okrepiti s tem povezane upravne in izvršne strukture, vključno z inšpektorati za delo, in sicer v povezavi s socialnimi partnerji.
- Okrepiti zmogljivost za oceno in nadzor trga dela in socialnega razvoja ter reševati strukturne probleme.

Poglavje 21: Vseevropska omrežja

- Dati prednost projektom, opredeljenim v okviru ocene potreb v prometni infrastrukturi (TINA), in projektom splošnega interesa, naštetim v smernicah za vseevropska prometna omrežja Evropske skupnosti.

Poglavje 22: Regionalna politika in usklajevanje instrumentov strukturne politike

- Na centralni, regionalni in lokalni ravni razviti upravno zmogljivost za izvajanje morebitne prihodnje kohezijske politike Skupnosti.

Poglavje 24: Pravica, svoboda in varnost

- Pospešiti prizadevanja za vzpostavitev sistema integriranega upravljanja mej v skladu s pravnim redom Skupnosti, in sicer na podlagi tesnega usklajevanja med agencijami in strokovnosti osebja, kar med drugim zajema mehanizem predhodnih pregledov za določitev oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito na mejah.
- Nadaljevati usklajevanje s pravnim redom Skupnosti na področju azila z odpravo geografskih omejitev v skladu z Ženevsko konvencijo in z okrepitevijo ukrepov za zaščito, socialno podporo in vključevanje za begunce.
- Zagotoviti skladnost turške zakonodaje s pravnim redom Skupnosti o civilnih zadevah ter okrepiti zmogljivost pravosodja za izvajanje pravnega reda Skupnosti.

Poglavje 27: Okolje

- Nadaljevati prenos in izvajanje pravnega reda Skupnosti v zvezi z okvirno zakonodajo, mednarodnimi konvencijami o okolju in zakonodajo o varstvu narave, kakovosti vode, kemikalijah, industrijskem onesnaževanju in obvladovanju tveganja ter ravnanju z odpadki.
- Nadaljevati vključevanje okoljskih zahtev v druge sektorske politike.

Poglavje 28: Varstvo potrošnikov in zdravja

- Zagotoviti visoko stopnjo varstva z učinkovitim izvrševanjem pravil o varstvu potrošnikov in sodelovanjem ustreznih potrošniških organizacij.
- Na področju duševnega zdravja razviti storitve v skupnosti kot alternativo institucionalizaciji ter zagotoviti dodelitev zadostnih finančnih sredstev za varstvo duševnega zdravja.

Poglavje 29: Carinska unija

- Dokončati usklajevanje carinske zakonodaje o blagu in tehnologiji z dvojno uporabo, predhodnih sestavinah ter o ponarejenem in piratskem blagu.

Poglavje 32: Finančni nadzor

- Uskladiti turški kazenski zakonik s Konvencijo o varovanju finančnih interesov Evropskih skupnosti in njenimi protokoli.

4. PROGRAMIRANJE

Finančna pomoč za prednostne naloge, določene v Partnerstvu za pristop, bodo na voljo v obliki dveh finančnih instrumentov: programi, sprejeti v letu 2006 in pred tem, se bodo izvajali v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 2500/2001 z dne 17. decembra 2001 o predpristopni finančni pomoči za Turčijo ⁽¹⁾. Programi in projekti, sprejeti po letu 2007, se bodo izvajali v skladu z Uredbo (ES) št. 1085/2006. Po sprejetju odločitev o financiranju za oba instrumenta bo Komisija s Turčijo podpisala sporazume o financiranju. Sporazumi o financiranju so pravna podlaga za izvajanje dejanskih programov.

Turčija ima tudi dostop do sredstev iz večdržavnih in horizontalnih programov.

⁽¹⁾ UL L 342, 27.12.2001, str. 1. Uredba, razveljavljena z Uredbo (ES) št. 1085/2006.

5. POGOJENOST POMOČI

Pomoč Skupnosti za financiranje projektov s predpristopnimi instrumenti je pogojena s spoštovanjem obveznosti Turčije iz sporazumov med Turčijo in ES, vključno s Sklepom o carinski uniji 1/95 in drugimi sklepi, z nadaljnjimi koraki pri izpolnjevanju kopenhagenskih kriterijev in zlasti napredkom pri izpolnjevanju posebnih prednostnih nalog iz tega revidiranega partnerstva za pristop.

V primeru nespoštovanja navedenih splošnih pogojev lahko Svet na podlagi Uredbe (ES) št. 2500/2001 ali člena 21 Uredbe (ES) št. 1085/2006 ukine finančno pomoč. V posamezne letne programe so vključeni tudi posebni pogoji. Po odločitvah o financiranju bo s Turčijo podpisan sporazum o financiranju.

6. SPREMLJANJE

Izvajanje Partnerstva za pristop se preverja z mehanizmi, vzpostavljenimi s Pridružitvenim sporazumom, kadar je primerno, in s poročili Komisije o napredku.

Izvajanje prednostnih nalog Partnerstva za pristop in napredek glede približevanja, izvajanja in uveljavljanja zakonodaje lahko pregledujejo pododbori iz Pridružitvenega sporazuma. Pridružitveni odbor obravnava splošne razvojne usmeritve, napredek in težave pri izpolnjevanju prednostnih nalog Partnerstva za pristop, kakor tudi bolj specifična področja, ki mu jih predlagajo pododbori.

Spremljanje programov predpristopne finančne pomoči skupaj izvedeta Turčija in Komisija v okviru Skupnega nadzornega odbora (SNO)/Odbora za spremljanje (IPA). Za zagotovitev učinkovitega spremljanja morajo projekti, ki se financirajo iz posameznega sporazuma o financiranju, vključevati preverljive in izmerljive kazalnike dosežkov. Na podlagi teh kazalnikov bo spremljanje Komisiji, SNO/Odboru za spremljanje (IPA) in Turčiji po potrebi pomagalo pri nadaljnji preusmeritvi programov in oblikovanju novih programov. SNO/Odbor za spremljanje IPA zagotavlja, da so ukrepi, financirani iz predpristopnega programa, združljivi s Partnerstvom za pristop.

Partnerstvo za pristop bo še naprej predmet potrebnih prilagoditev v skladu s členom 2 Uredbe (ES) št. 390/2001.
